

Ex post evaluacija Priručnik na temu **Kako uspostaviti multiagencijsku strukturu koja će obuhvatiti zdravstveni sektor i sektor socijalne zaštite?**

Rezime

Radikalizacija je složen društveni problem i zbog toga se ne može tretirati samo kroz rad jednog sektora. Naime, neophodan je integriran pristup koji uključuje zajednički rad praktičara iz raznih oblasti, ostvarivanje zajedničkog cilja i unošenje jedinstvenih vještina, znanja i sposobnosti svih stručnjaka da prepoznaju i omoguće potrebnu podršku pojedincima koji su izloženi riziku. U takvoj multiagencijskoj saradnji praktičari, zajedno s kreatorima politike i civilnim društvom, mogu uspešno da omoguće da ljudi izloženi riziku dobiju pravu podršku u ranoj fazi kako bi sprječili i zaustavili proces radikalizacije.

Ali kako se grade te efikasne strukture, od samog početka ili unutar postojećeg okvira? Ne postoji jedan model koji bi odgovarao u svakom nacionalnom, regionalnom ili lokalnom kontekstu. Ovaj rad će, međutim, opisati nekoliko opštih principa o načinu uspostavljanja multiagencijskih struktura koje će obuhvatiti zdravstveni sektor i sektor socijalne zaštite. Ovo je priručnik s praktičnim koracima i stavovima koji su korisni za ove sektore u zajedničkom radu s ostalim ključnim sektorima u cilju sprječavanja radikalizacije i nasilnog ekstremizma.

Uvod

Radikalizacija je složen društveni problem i zbog toga se ne može tretirati samo kroz rad jednog sektora. Naime, neophodan je pristup koji uključuje zajednički rad praktičara iz različitih oblasti, ostvarivanje zajedničkog cilja i unošenje jedinstvenih vještina, znanja i sposobnosti svih stručnjaka da prepoznaju i omoguće potrebnu podršku pojedincima koji su izloženi riziku. U takvoj multiagencijskoj saradnji praktičari, zajedno s kreatorima politike i civilnim društvom, mogu uspješno da omoguće da ljudi izloženi riziku dobiju pravu podršku u ranoj fazi kako bi spriječili i zaustavili proces radikalizacije.

Ali kako se grade te efikasne strukture, od samog početka ili unutar postojećeg okvira? Ko treba da bude uključen i šta zdravstveni i socijalni radnici mogu da preduzmu kako bi podstakli svoje uključivanje u te multiagencijske strukture? U Kopenhagenu, radna grupa RAN H&SC je istraživala ulogu koju zdravstveni sektor i sektor socijalne zaštite prije svega mogu da imaju u multiagencijskim strukturama u vezi sa spriječavanjem i u borbi protiv nasilnog ekstremizma. Posebni izazovi za ove sektore javljaju se u vezi s multiagencijskim radom. Na primjer, ove strukture često su pod rukovodstvom ili koordinacijom nacionalnih, regionalnih ili lokalnih vlasti, pa uprkos tome što su lokalne vlasti možda u najboljoj poziciji da koordinišu multiagencijsku saradnju, one ne moraju uvijek da budu svjesne da je neophodno uključiti zdravstveni sektor i sektor socijalne zaštite. Osim toga, problemi u vezi s dijeljenjem informacija i povjerljivosti pacijenata su izazovi specifični za sektore kao moguća prepreka pri uključivanju u multiagencijsku saradnju.

Primjeri efikasne multiagencijske saradnje koji trenutno postoje u Evropi pokazuju da se ona javlja u različitim modelima i da ne postoji standardni format. Umjesto toga svaki multiagencijski pristup treba da se prilagodi konkretnoj lokaciji i uskladi s potrebama te lokacije. Stoga ovaj priručnik u nastavku daje pet praktičnih koraka propraćenih opštim principima koji se mogu primijeniti ili uzeti u obzir prilikom angažovanja ili daljeg razvoja multiagencijskog pristupa iz perspektive zdravstvenog sektora i sektora socijalne zaštite.

Ovaj priručnik zasnovan je na sastanku RAN H&SC, koji je održan u Kopenhagenu 18. i 19. maja, a na kojem je došlo do opsežne razmjene o najboljim praksama izgradnje multiagencijskog pristupa i o dosadašnjim naučenim lekcijama. Isto tako, priručnik predstavlja nadogradnju prethodno objavljenih radova RAN na temu multiagencijskog rada, npr. RAN LOCAL i RAN P&P, kao i zbirke RAN pristupa i praksi.

1. korak: Mapiranje relevantnih agencija i početak umrežavanja

Kada se pokreće ili započinje proces multiagencijske saradnje u cilju razgovora o spriječavanju radikalizacije i nasilnog ekstremizma, prvi korak predstavlja prepoznavanje relevantnih agencija i samim tim davanje korisnog pregleda organizacija koje bi bile idealne za uključivanje u multiagencijske strukture.

Opšti principi:

• ***Raditi na lokalnom nivou u najvećoj mogućoj mjeri***

Tamo gdje je moguće, većina učesnika više voli da izgradi multiagencijske strukture na lokalnom nivou. Međutim prvenstveno u ruralnim područjima regionalne, pa čak i nacionalne strukture ne mogu se izbjegići zbog broja stanovnika i dostupnih objekata.

• ***Uključiti širok opseg organizacija***

Preventivni pristup treba prilagoditi potrebama osoba koje su podložne radikalizaciji/nasilnom ekstremizmu. Da bi se to postiglo, nekoliko organizacija s različitom stručnošću treba da rade zajedno. Broj organizacija i stepen u kojem će biti uključene će se u velikoj mjeri razlikovati od slučaja do slučaja. Međutim partnersko uključivanje omogućava da oni koji se smatraju ranjivima imaju pristup širokom opsegu podrške, od diverzionalih aktivnosti do pružanja određenih usluga. Zbog toga prilikom prepoznavanja mogućih partnerskih organizacija u okviru uspostavljanja multiagencijske strukture, pored očiglednih organizacija kao što su (lokalna) policija, škole i (lokalne) vlasti, napore treba usmjeriti i na uključivanje organizacija koje su manje zastupljene u takvim strukturama, poput zdravstvenog sektora i sektora socijalne zaštite, zajednica/porodica, NVO, stambenih organizacija, sportskih i savjetodavnih centara, agencija za zapošljavanje, pa čak i zatvora i službi za uslovnu kaznu. Mogući modeli mogu da uključe osnovnu strukturu sastavljenu od određenog broja glavnih partnera, pri čemu se ostali partneri mogu uključiti u zavisnosti od prepoznatih potreba datog slučaja.

• ***Izbjegavati stigmatizaciju i obilježavanje osnivanjem uopštenije strukture***

Sveobuhvatna multiagencijska struktura usredsrijedena na različite vrste socijalnih pitanja, koja će, na primjer, služiti uopštenijem cilju spriječavanja kriminala i integrisati dimenziju spriječavanja radikalizacije prije nego što će to postaviti kao glavni cilj strukture, spriječava stigmatizaciju i obilježavanje etiketama radikalnih ljudi, nasilnih ekstremista ili čak terorista. Izgradnja opšte strukture koja, na primjer, štiti djecu i osjetljive odrasle takođe je korisna kada je riječ o želji da se dobiju dodatne informacije od škola ili stručnjaka za rad s omladinom. Moguće je imati posebnu jedinicu ili stručni tim u okviru strukture koji će pomoći u slučajevima povezanim s nasilnim ekstremizmom.

• ***Nadograditi postojeće multiagencijske strukture***

U mnogim državama članicama EU već je usvojena izvjesna forma multiagencijske saradnje, na primjer, u vezi s pitanjem zloupotrebe djece. Korišćenje postojeće saradnje između (lokalnih) vlasti, zakonskih partnera (kao što su obrazovanje i zdravstvo, socijalne službe, službe za rad s djecom i omladinom i službe za rad s prestupnicima), policije i lokalne zajednice, umjesto uspostavljanja potpuno nove strukture, apsolutno je odlučujuće kada je riječ o efikasnosti i izbjegavanju dupliranja. Takođe će se uštedjeti vrijeme i resursi ako se istraži da li se ove strukture takođe mogu prilagoditi radu s ljudima podložnim radikalizaciji. Ovo može da podrazumijeva dodatnu politiku, dogovore o dijeljenju informacija i obuku, ali će počivati na postojećim mrežama i procedurama, što će omogućiti njihovo brže uspostavljanje. Osim toga ovi partneri se mogu osloniti na postojeće radne odnose i time dodatno olakšati uključivanje dodatne dimenzije u svoju saradnju.

- ***Uključiti zajednice***

Treba uključiti ne samo organizacije u okviru strukture, već i civilno društvo. Neophodno je izgraditi dugoročne odnose (povjerenja) sa zajednicama – ne samo za vrijeme kriza. Susreti i saradnja s poznatim licima pomoći će da se osjetljivi ljudi uključe u rješavanje potencijalnih problema.

- ***Započeti umrežavanje i odvojiti vrijeme za učenje i razvoj***

Poslije prepoznavanja relevantnih organizacija za angažovanje u procesu, počnite umrežavanje i objasnite drugima prednosti multiagencijskog rada, pronađite karike koje nedostaju i uključite prave ljudе. Iako će možda izgledati donekle neuobičajeno da zdravstveni sektor i sektor socijalne zaštite pokreću takve inicijative, s vremenom će postati jasno ostalim partnerima da oni igraju presudnu ulogu u tim strukturama i da samim time mogu da unaprijede proces.

2. korak: Ulagati u odnose i razvijati multiagencijsku strukturu

Kada profesionalci iz različitih sredina (policajci, stručnjaci za obrazovanje, stručnjaci za mentalno zdravlje, državni službenici, socijalni radnici) počnu da zajedno rade u multiagencijskim strukturama, ovo u početku može da stvori teškoće. Praktičari obavljaju svoju profesiju iz sopstvene perspektive koristeći svoja (naučna) shvatanja, iskustva, vrijednosti, obrazloženja, terminologiju itd. Međutim s vremenom i zahvaljujući izgradnji povjerenja neke od ovih teškoća se mogu prevazići. Naime, povjerenje je odlučujuća komponenta u okviru svakog multiagencijskog pristupa. Zbog toga je drugi korak ulaganje u uzajamno povjerenje i razumijevanje prije daljeg razvoja strukture, ne samo između sektora i organizacija, nego i između odjeljenja unutar organizacija. Često nije jasno šta druga odjeljenja ili organizacije rade ili mogu da rade (prema zakonu). Treba da postoji jasna definicija uloge i odgovornosti svakog profesionalaca unutar strukture.

Opšti principi:

- ***Sastajati se redovno***

Direktni susreti, na primjer, jednom mjesечно, pomažu u boljem razumijevanju drugih profesionalaca, organizacija i sektora. Važno je da partneri imaju mogućnost da se sastaju van zvaničnih sastanaka koji se organizuju radi rasprave o konkretnim slučajevima ili u vrijeme krize.

- ***Uključiti organizacije/partnere na svim nivoima***

U okviru multiagencijske saradnje moraju da budu uključeni partneri na svim nivoima da bi se učvrstili uzajamni napori i obezbjedilo da svi partneri dobiju odgovarajući stepen podrške i bili sposobni da efikasno funkcionišu. Nacionalni nivo, pa samim tim i predstavnici kreatora politike neophodni su baš kao i partneri na lokalnom nivou, jer oni mogu da obezbijede zakonodavnu i finansijsku podršku onda kada je potrebna.

- ***Integrisati multiagencijsku saradnju u uloge i funkcije na poslu***

Često se povjerenje gradi putem ličnih odnosa, što znači da se ljudi lično poznaju, da poznaju rad i interesovanja drugih i da po potrebi traže/pružaju pomoć. Mana ličnih odnosa se ispoljava kada ljudi promijene poziciju ili posao, pa moraju da grade nove odnose. Kada se to dogodi,

često će negativno uticati na partnerstvo. Da bi se manje oslanjalo na lične odnose, trebalo bi integrisati saradnju s ostalim agencijama i učiniti je sastavnim elementom u konkretnim ulogama/funkcijama. Novi zaposleni u uključenim organizacijama treba odmah da se upoznaju s multiagencijskim strukturama.

- ***Stvoriti partnerstvo, a ne pravno lice***

Zakonodavstvo se razlikuje od zemlje do zemlje, pa čak i između sektora u okviru iste zemlje. Izgradnja partnerstava, a ne pravnog lica, jeste način za moguće prevazilaženje ovog izazova. U pogledu zakonodavstva primjeri pokazuju da prisustvo određenih zakona može biti prepreka, baš kao i podsticaj i sredstvo za olakšanu saradnju, zbog čega organizacije uviđaju „dužnost“ da sarađuju, tj. trebalo bi da bude jasno da saradnja nije opcija već moralna obaveza.

Na primjer u okviru programa Channel uspostavljena je „preventivna dužnost“ za sve stručnjake u nekoliko sektora, dok u multiagencijskim strukturama u Danskoj postoji zakonska obaveza o saradnji i dijeljenju između socijalnih službi, škola i policije. U Nizozemskoj multiagencijska saradnja zasnovana je na „pismu namjere“ i samim tim se primjenjuje princip moralne obaveze.

- ***Imenovati koordinatora izbjegavajući hijerarhijske strukture i politiku***

Da bi se obezbijedio koordinisan multiagencijski pristup, jedna organizacija treba da predsjedava i olakša proces. Ta koordinaciona organizacija će se razlikovati u različitim zemljama, pa čak i na različitim lokacijama, ali bi trebalo svima da je jasno koja organizacija rukovodi procesom i koordinacijom intervencija. Idealno bi bilo da ovu ulogu obavlja lokalna opština ili nezavisno lice (na primjer, ombudsman). Iako je politička podrška korisna, poželjno je da lice zaduženo za koordinaciju nema političku ulogu.

- ***Ulagati u zajedničko vlasništvo nad multiagencijskim projektom***

Rad na zajedničkim i opštlim ciljevima mogao bi da unaprijedi zajedničko vlasništvo i odgovornost. Postarajte se da saznate mandat i cilj organizacija s kojima želite da sarađujete, pri čemu ćete jasno staviti do znanja svoj mandat i ciljeve.

- ***Pojasniti uloge***

U vezi s gore navedenim, treba potpuno pojASNITI uloge svih profesionalaca uključenih u multiagencijski pristup, kao i šta tačno svaka strana radi. Imati prava očekivanja i znati šta tačno svaki partner može da doneše su osnovni preduslovi za uspjeh.

- ***Raditi sa stalnim članovima (zaštitni centar) i ad hoc/gostujućim članovima***

Između učesnika je dogovorenod da će strukturno biti uključeni bar sljedeći partneri: predstavnici lokalne uprave/opštine (radi olakšavanja), lokalne policije/policije u zajednici (često je njihova uloga u prvoj instanci da provjere da li je neki slučaj već u fazi istrage), socijalni rad/socijalne službe i stručnjaci za različite vrste ponašanja (pedagozi, stručnjaci za mentalno zdravlje). Da bi se omogućile specijalno prilagođene intervencije, preporučuje se uključivanje ad hoc članova u multiagencijsku strukturu, kao što je objašnjeno u 1. koraku. Na primjer u zavisnosti od profila osjetljive osobe, moguće je uključiti sljedeće gostujuće funkcije: škole, službe za rad sa omladinom/omladinom na ulici, ali i NVO, roditelje i vođe zajednice.

- ***Biti fleksibilan i transparentan***

Novi partneri (na primjer, NVO ili privatne kompanije) treba da budu sposobne za učešće i prilikom angažovanja novih partnera treba jasno staviti do znanja zbog čega se one uključuju i kako mogu da doprinesu saradnji.

- ***Dobra koordinacija na državnom/administrativnom nivou***

U praksi, mnogobrojni zdravstveni praktičari i praktičari u socijalnoj zaštiti rade u nekoliko multiagencijskih struktura, od kojih je jedna, na primjer, zadužena za pitanja o mentalnom zdravlju, druga za pitanja zloupotrebe djece itd. Da bi se izbjegla preklapanja, (lokalni) rukovodeći/ administrativni nivo često je u najboljoj poziciji da poveže ove različite strukture za saradnju.

Isto se odnosi i na pitanja u vezi s veličinom radnih oblasti (opštinske strukture u odnosu na regionalne strukture), jer je prekogranični rad često teži. Administrativna podrška može da pomogne u ovim pitanjima.

- ***Primjenjivati komponentu obuke***

Određeni element obuke na poslu (umjesto zvanične obuke) u okviru multiagencijskog rada može da ima korisno djelovanje. Prilike za razvoj i učenje treba da budu sastavni dio umrežavanja.

3. korak: Biti spremam za dijeljenje informacija i zajedničku procenu

Cilj multiagencijskog pristupa jeste dijeljenje znanja i stručnosti, a samim tim sposobnost zajedničke procjene slučaja da bi se radikalizacija ili nasilni ekstremizam spriječili ili zaustavili na koordinirani, djelotvorniji i usmijereniji način.

Iako se pojedinci neće uvijek saglasiti s dijeljenjem informacija, pravo na privatnost i povjerljivost nije apsolutno. Pojaviće se situacije u kojima će profesionalac prosuditi da klijent predstavlja ozbiljnu opasnost i da je izložen neposrednom riziku od nanošenja štete sebi ili drugima. U takvim okolnostima dužnost dijeljenja informacija može da bude važnija od profesionalne dužnosti čuvanja povjerljivosti. Pored toga važno je razlikovati šta su zaista povjerljive informacije, a šta osjetljive informacije koje se mogu podijeliti s izvjesnim oprezom. Na primjer pojedine povjerljive informacije mogu se dovesti do dovoljnog nivoa apstraktnosti kako bi mogle da obezbijede efikasan rad na slučaju. Na taj način se informacije mogu dijeliti s ostalim agencijama ne ugrožavajući osjetljivost prvočitno ograničenih podataka (zaštita privatnosti) niti prekidajući saradnju između ustanova (u dogovorenom okviru).

Opšti principi:

- ***Jasne uloge i smjernice za dijeljenje informacija***

Pošto je dijeljenje informacija drugačije zakonski definisano za svaku državu članicu i sektor, poseban izazov za zdravstveni sektor (uključujući mentalno zdravlje) predstavlja privatnost pacijenata. Međutim, u mnogim slučajevima je moguće da će određene relevantne informacije biti podijeljene. Isto tako pacijenti mogu da daju svoju saglasnost za dijeljenje informacija.

Sektor mentalnog zdravlja može se takođe motivisati da sagleda konkretne koristi za sebe (i za tretman pacijenata).

- ***Ključ leži u reciprocitetu***

Svi partneri koji se bave (potencijalno) nasilnim ekstremistom treba da dijele i da imaju pristup informacijama kako bi mogli da adekvatno postupaju na način koji je srazmjeran i potreban u cilju zaštite interesa osjetljivog pojedinca.

- ***Uključiti stručnjake kada je to potrebno***

Važno je voditi računa da prilikom istraživanja i diskusije o slučajevima i izrade akcionog plana u procjenu slučaja i plana intervencije po potrebi bude uvedena specijalna ekspertiza o radikalizaciji. Na primjer, to bi mogao da bude profesor islamske religije.

U vezi s time čak i prije istraživanja slučajeva određeni partneri mogu da ispune ulogu pružajući detaljne informacije o nekim aspektima, odnosno da sakupe te informacije putem, na primjer, anketa kako bi obezbjedile čvršću osnovu za multiagencijsku strukturu.

- ***Ulagati u obuku i alatke za procjenu***

Preporučuje se da sve agencije dobiju obuku o izgradnji svijesti/obrazovne materijale koji jasno definišu opasnost od radikalizacije, načine prepoznavanja opasnosti i modele rada s pojedincima sa stanovništva raznih agencija u sektorima.

Određeni stepen specijalne obuke za borbu protiv radikalizacije treba da se obezbijedi svim uključenim akterima, od visokog rukovodstva do radnika na prvoj liniji.

Pristup alatkama i priručnicima koji daju okvir za procjenu i reagovanje na potrebe ugroženih pojedinaca takođe bi predstavljao značajnu pomoć.

6 koraka za dijeljenje informacija u okviru zdravstvenog sektora

Dijeljenje razloga za zabrinutost zbog podrške osjetljivim pojedincima

1. korak: Prepoznavanje, analiza i potvrda razloga za zabrinutost

2. korak: Razgovor s klijentima o razlozima za njihovu zabrinutost

3. korak: Konsultacije s kolegama ili nacionalnim stručnjacima

4. korak: Konsultacije s menadžerima

5. korak: Procjene rizika koje obavljaju specijalisti

6. korak: Dijeljenje informacija s odgovarajućim partnerima (npr. socijalna zaštita, obrazovanje ili sprovođenje zakona)

4. korak: Imenovati vlasnika slučaja i intervenisati

Sljedeći korak jeste zajednički imenovati vlasnika slučaja i osmisliti (specijalno prilagođene) intervencije. Pošto ne postoji ograničenje u broju aktera uključenih u multiagencijsku saradnju, u svakom konkretnom slučaju trebalo bi da bude jasno koji su akteri uključeni i zašto. Svi učesnici treba da rade istovremeno na svim nivoima (s radikalizovanim pojedincem, kao i s njegovom porodicom/roditeljima i zajednicom) i da imaju pregled (u najvećoj mogućoj mjeri) svega što se dešava. Vlasnik slučaja koordinira pojedinačni slučaj i odgovoran je za intervencije. Vlasnik slučaja

je takođe prepoznatljiva tačka za kontakt s pojedincem i njegovom porodicom i zajednicom, jer nema koristi ako su porodice u kontaktu s većim brojem stručnjaka, jer će to ometati izgradnju povjerenja.

Opšti principi:

• ***Imenovati vlasnika slučaja***

Organizacija koja je najpogodnija ili najkompetentnija za konkretni slučaj, na primjer organizacija koja je u najžešćem odnosu s klijentom, nalazi se u najboljoj poziciji kao vođa slučaja.

• ***Zajedničke intervencije***

Postoje višestruke intervencije koje multiagencijska struktura može da razvije i iskoristi kako bi zaštitala osjetljive ljudi od radikalizacije i nasilnog ekstremizma. Na osnovu iskustva učesnika osmišljena je idealna kombinacija koja ima elemente pomoći, ali po potrebi i elemente kazne ili zakonskog pritiska kako bi se omogućilo izvlačenje osjetljivih ljudi iz opasne situacije.

U različitim zemljama učešće u intervencijama može biti obavezno (npr. Bezbjedne kuće u Nizozemskoj) ili dobrovoljne (npr. u Channel programu u Velikoj Britaniji). Primjeri intervencija koje se koriste u okviru multiagencijskog pristupa radi sprečavanja radikalizacije i nasilnog ekstremizma jesu:

- Mentorski programi, uključujući psihologiju „mentorskog života“ prema kojoj neka osoba iz zajednice vodi program i radi s ugroženim pojedincem. Ta osoba iz zajednice (na primjer, iz istog etničkog okruženja) uspostavlja povjerenje i kao takva pomaže osjetljivoj osobi da se lakše uključi.
- Savjetodavne službe;
- Zaposlenje/uključivanje u omladinske klubove itd.
- Kućne posjete u koje zajedno odlaze, na primjer socijalni radnik i lokalni policajac, pomenute su kao efikasan način za isticanje zabrinutosti, dobijanje brojnih informacija i za razgovor i povezivanje sa članovima porodice.
- Uključiti civilno društvo ili organizacije koje uživaju poštovanje i organizovati, na primjer, timske posjete školama podižući svijest o antidiskriminaciji.

• ***Biti spremna na reagovanje u roku od 24 sata***

Usredsjediti se na ranu prevenciju, ali takođe raditi na društvenom planu za vanredne slučajeve.

• ***Pratiti sprovođenje akcionog plana***

Sprovođenje akcionog plana u tretiranju određenog slučaja treba pratiti sve vrijeme i po potrebi unositi izmjene. U ovom procesu koordinator ima vodeću ulogu u nadgledanju tog procesa praćenja.

5. korak: Procjena i naknadno praćenje

U posljednjem koraku treba obezbijediti zajedničku procjenu procesa koji se odvija u okviru multiagencijske strukture, kao i intervencija koje su obavljene u vezi s određenim slučajem. Podjednako je važno naknadno pratiti sve preduzete radnje i partnerima dati povratne informacije o dobijenim rezultatima i naučenim lekcijama. Uopšteno uzevši ovaj odlučujući posljednji korak omogućava prilagođavanje multiagencijske strukture kada je to potrebno i nadograđuje iskustvo, pa samim tim ostvaruje poboljšanje.

Opšti principi:

- Objasniti rezultate
- Podijeliti više pozitivnih umjesto negativnih priča i zadržati angažovanost i motivaciju partnera
- Podijeliti lekcije na osnovu iskustava: poslati poruku svima. Ovo će takođe pomoći da partneri i dalje budu uključeni i motivisani
- Naglasiti zajedničke koristi
- Učiniti (lokalne) medije svjesnim njihove odgovornosti

Najvažnije u okviru procesa evaluacije je to što svi partneri moraju da budu svjesni da je multiagencijski rad proces učenja, što znači da je u redu praviti greške i nastaviti rad na bolji način. Osim toga element kreativnosti je izuzetno poželjan u multiagencijskoj saradnji.

Translated within:

Co-funded by the
Internal Security Fund
of the European Union